

VIERUMÄEN KOULUN OPETUSSUUNNITELMA

2. PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

ARVOT

Vantaan kaupungin ja Vierumäen koulun perusopetuksen arvot ovat *hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus*.

Hyvinvointia tuetaan koulussamme oppilaan yksilöllistä oppimista ja kasvua kunnioittavalla kohtaamisella ja kouluarjella sekä kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä. Hyvinvointia lisää lapsen terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen turvallisella koulupolulla. Vierumäen kouluarjessa oppilaan ja kouluyhteisön hyvinvointia edistävät erityisesti:

oppilashuoltotyö ja yhteisöllisen hyvinvointiryhmän työ, kaikki ammattikunnat ylittävä yhteistyö, ennaltaehkäisevä kiusaamisen vastainen työ, koulussa järjestettävä aamu- ja iltapäivätoiminta (mummola, iltapäiväkerho, monipuolinen kerhotoiminta), koulutuksellista tasa-arvoa lisäävä työ, oma koulukirjasto ja kirjasto-yhteistyö, monialaiset oppimiskokonaisuudet (esimerkiksi Laude) sekä terveyttä edistävä toiminta (Liikkuva koulu).

Oppimisen iloa koetaan koulussamme parhaansa yrittämisen, sinnikkyuden ja onnistumisten kautta. Oppilailla on kouluarjessa mahdollisuus oppia valintoihin ja vaikuttaa omaan ja yhteisön toimintaan (Happy day, luottamuksen kehä sekä vastaavanlaiset soveltavat työtavat) Oppilaiden esiintymisen ja oman osaamisen esille tuomisen mahdollistaminen tuovat iloa kouluarkeen (kuten esim. Ankanpoikarock, Tähtiviikko, juhlat). Yhteistyö ja yhteenkuuluvuutta lisäävä toiminta (kummiluokkatoiminta, leirikoulu, retket, luontokoulu, luokkien rahankeräystoiminta, esimerkiksi pullis, välkkäritoiminta), ja hyvän tuulen kouluteot (kuten esim. välittämisen valinnainen) tukevat oppilaiden eettistä kasvua osallistuviksi ja välittäviksi kansalaisiksi.

Toisten kunnioittaminen näkyy koulussamme toista kunnioittavin sanoin ja teoin kaikessa arjen kohtaamisissa. Opimme toisiltamme, arvostamme jokaisen persoonallisuutta ja taitoa. Kuuntelemme ja kunnioitamme toistemme mielipiteitä ja kannustamme oppilaita osallistumaan ja vaikuttamaan. Järjestyssäännöt ohjaavat kaikille turvallista ja viihtyisää kouluarkea. Aikuiset ohjaavat omalla esimerkillään hyvään käytökseen ja auttavat ristiriitatilanteista selviämiseen. Kiusaamista ehkäisevä ja oppilaiden sosiaalisia taitoja kehittävä työ on vahva osa koulumme toimintakulttuuria.

OPPIMISKÄSITYS vierumäen koulussa

Koulussamme opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset lähtökohdat ja yksilölliset valmiudet. Oppilaan rooli omassa oppimisessaan on keskeinen ja häntä kannustetaan aktiiviseksi toimijaksi, joka oppii asettamaan omaa oppimispolkua koskevia tavoitteita ja ratkaisemaan ongelmia itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden sekä aikuisten kanssa monipuolisissa oppimisympäristöissä. Oppiminen on yksin ja yhdessä tekemistä, ajattelua, suunnittelua ja tutkimista sekä luovaa innostumista.

Oppilasta tuetaan löytämään omat oppimisen ja olemisen vahvuusalueensa ja kannustetaan ponnistelemaan. Oppilas oppii ymmärtämään toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön. Oppilaita voidaan ryhmitellä monipuolisiin ja vuosiluokat yhdistäviin oppimisryhmiin, joissa opiskelu edistää oppilaan luovan ja kriittisen ajattelun ja ongelmanratkaisun taitojen kehittymistä sekä kykyä ymmärtää erilaisia näkökulmia.

Vierumäen koulussa käytetään monipuolisesti toiminnallisia, oppilasta osallistavia ja yhteisöllisyyttä edistäviä työtapoja. Alkuopetuksessa leikki on osa jokaista koulupäivää ja yhdessä toimimisen ja tunnetaitoja harjoitellaan kaikilla luokka-asteilla. Taito- ja taideaineita arvostetaan ja kulttuuri- ja liikuntapainotteiset teema- ja tapahtumapäivät ja retket ovat keskeinen osa kouluarkea. Koulussamme pidetään tärkeänä koulun aikuisten ja oppilaiden sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Toimimme arjessa niin, että jokainen koulun jäsen tuntee vastuullisesti kuuluvansa osaksi omaa kouluaan ja kotiseutuaan.

Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Koulun johtoryhmä, opetushenkilöstö, oppilaskunta ja kaikki Vierumäen koulussa työskentelevät tahot sekä huoltajat arvioivat arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista. Arviointi on paitsi keskustelua ja jatkuvaa toiminnan tutkimista, myös kysyttyä palautetta sähköisiä työkaluja apuna käyttäen. Arvioinnin perusteella arvoperustaa ja oppimiskäsitystä kehitetään Vantaan kaupungin linjaukset huomioon ottaen.

3. PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet uuden opetussuunnitelman perusteissa ovat:

Oppilaan laaja-alaisen osaamisen taidot kehittyvät kaikessa koulun toiminnassa.

Painotamme koulussamme erityisesti

- ajattelun ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä L1
- kulttuurisen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun vahvistumista L2
- itsestä huolehtimisen ja arjen taitojen vahvistumista L3
- sekä tieto- ja viestintäteknologisen osaaminen vahvistumista L5

Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1.

Tehtävänannossa ja sisällöissä kiinnitetään huomiota pohdiskelevaan ja tutkivaan työskentelyotteeseen. Harjoitellaan ikätasoon sopivilla tavoilla omien mielipiteiden ilmaisua ja niiden perustelua sekä syy-seuraussuhteiden löytämistä eri asioiden, ilmiöiden ja tapahtumien välillä. Oppilasta ohjataan vastuulliseen, eettiseen ja vuorovaikutteiseen ajatteluun. Opettaja tai vertaisoppija toimii innostajana, oppimiseen kannustajana ja oman ajattelun rohkaisijana. Opettajan monipuolisessa ohjauksessa ja osana oppimis-prosessia oppilas löytää oman oppimistyyliinsä, tavat oppia sekä omat vahvuudet ja kehittämisen kohteet. Oppilas oppii jäsentämään tietojansa ja taitojaan sekä harjoittelemaan haasteiden kohtaamista.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L2.

Kulttuuri käsitetään koulussamme laajasti ja monipuolisesti, siitä innostutaan ja nautitaan. Siihen kuuluu teatteria, ilmaisua, elokuvia, musiikkia, kirjallisuutta, urheilua ja taidetta. Vierumäen koulussa oppilaita tuetaan vuorovaikutuksessa sekä itsensä ilmaisemisessa, luovuudessa ja kekseliäisyydessä; lasten esityksille ja produktioille annetaan aikaa ja tilaa. Kulttuuria tuodaan esille ja se on osa oppitunteja, juhlia, erilaisia koulun tapahtumia ja retkiä. Kouluun kutsutaan myös eri kulttuurialojen vierailijoita.

Kulttuurikasvatukseen kuuluu tärkeänä osana myös oppilaan oman mielipiteen rakentavan ilmaisun ja muiden mielipiteiden kunnioituksen harjoittelu. Koulussamme oppilaat oppivat tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä omia ja toisten sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katso-muksellisia ja kielellisiä juuria. Oppilaita ohjataan asettumaan toisen asemaan ja opetetaan tarkastelemaan asioita eri näkökulmista.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L3.

Elämässä pärjääminen vaatii lapsilta monenlaista osaamista. Koulussa harjoitellaan arjenhallinnan taitoja, kuten ajanhallintaa, itsesääätelyä ja vastuun kantamista omasta työstä sekä omista ja yhteisistä tavaroista. Koulussamme oppilaita osallistetaan luokan, luokka-asteen sekä kasvaessaan myös koko koulun yhteisöllistä hyvinvointia edistäviin tehtäviin, kuten erilaiset vastuutehtävät luokassa tai esimerkiksi ruokalassa ja kirjastossa.

Koulussamme oppilasta ohjataan kohti terveitä elämäntapoja. Ihmissuhde- ja tunnetaitoja harjoitellaan päivittäin arjessa eri oppiaineiden tunneilla ja eri työkalujen, esimerkiksi KiVa-koulu materiaalien avulla. Painotus on ennaltaehkäisevässä toiminnassa, jota koulumme oppilashuoltotyö tukee suunnitellusti, luontevana osana oppilaiden kouluarkea.

Koulussamme oppilaita ohjataan turvalliseen liikkumiseen sekä turvallisuuden merkityksellisyyden ymmärtämiseen. Oppilaita ohjataan ymmärtämään oman toimintansa vaikutukset omaan ja toisten turvallisuuteen. Oppilaiden luottavaista suhtautumista tulevaisuuteen edistetään pysähtymällä oppilaita mietityttävien ympäröivän maailman tapahtumien äärelle ja tuomalla ne oppilaan ikätaso huomioon ottaen osaksi luokassa aikuisen johdolla tapahtuvaa, pohdiskelevaa keskustelua. Oppilaiden hyvinvointia ja turvallisuutta edistävät koulun aikuisten ja oppilaiden väliset hyvät vuorovaikutussuhteet. Koulun hyvinvointi- ja turvallisuuskansio sisältää tarkat toimintaohjeet uhka- ja vaaratilanteissa.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L5.

Oppiainekohtaiseen opetussuunnitelmaan on kirjattu eri luokka-asteiden tavoitteet ja oppisisällöt TVT-osaamisessa. TVT-osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osana oppilaan kehittyvää monilukutaitoa. Koulussamme oppilaita ohjataan ympäröivän teknologian käytössä vastuulliseen, ergonomiseen sekä turvalliseen käyttöön. Kaikilla oppilailla on mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittämiseen ja tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään eri tavoin kaikilla vuosiluokilla eri oppiaineissa, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja muussa koulutyössä sekä verkostoitumisen välineenä. Tieto- ja viestintäteknologian nopea kehittyminen edellyttää henkilöstöltä kouluttautumista. Koulun sisällä hyödynnetään ja jaetaan kollegoiden erityisosaamista esimerkiksi sisäisen kouluttamisen avulla. Gurucafe -toiminnan avulla edistetään TVT-taitoja Vantaan mallin mukaisesti.

L1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen	• ongelmanratkaisu ja syy-seuraussuhteiden pohdintaa • omien vahvuuksien ja kehittämiskohteiden löytämistä • mielipiteiden ilmaisun ja perustelun harjoittelua • oman oppimistyylin ja oppimisen työtapojen etsintää • vastuullisen, pohdiskelevan, luovan innovatiivisen työotteen harjoittelua • tietojen ja taitojen jäsentelyn harjoittelua sekä haasteiden kohtaamisen harjoittelua
L2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	• mielipiteiden rakentavan ilmaisun harjoittelua • kulttuurisen tietämyksen, arvostuksen ja kulttuuri-identiteetin vahvistamista • luovuuteen ja kekseliäisyyteen kannustamista eri ilmaisun keinoin
L3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	• arjenhallinnan taitojen harjoittelua • terveellisten elämäntapojen harjoittelua • ihmissuhde- ja tunnetaitojen harjoittelua • turvallisuuden merkityksellisuuden oivaltamista
L5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	• käyttö- ja toimintaperiaatteiden harjoittelua • vastuullisen, ergonomisen sekä turvallisen käytön harjoittelua • tiedonhallinnan, tutkivan sekä luovan käyttötaidon harjoittelua • tv:n käytön harjoittelua vuorovaikutuksen ja verkottumisen apuna

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisen seuranta

Koulussamme laaja-alaisen osaamisen alueita edistetään ja tavoitteiden toteutumista seurataan suunnitellusti vuorovaikutuksessa oppilaiden ja huoltajien kanssa. Luokka-asteilla käytetään oppilaiden ikätasot huomioiden mm. erilaisia itsearviointityökaluja ja laaja-alaisen osaamisen arviointi on osa Vantaalla lukuvuosittain tehtävää arviointia.

4. YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

"Jos ei lippu liehu, pitää tarkistaa tuuli."

Koulussamme kohdataan hyväntuulisesti tervehtien. Myönteiset, rauhalliset kohtaamiset koulun oppilaiden ja aikuisten välillä sekä oppimisen ilo, toteutuvat kiireettömässä ja miellyttävässä vuorovaikutuksessa. Arjen sekä oppimisen ja kasvun pulmiin suhtaudutaan ratkaisukeskeisesti ja tulevaisuuteen uskoen.

Arvot näkyvät koulun arjessa vakiintuneina toimintatapoina ja valintoja ohjaavina kriteereinä. Kaikki koulun jäsenet sitoutuvat järjestyssääntöihin, jotka laaditaan ja hyväksytään opettajakunnan, oppilaskunnan ja huoltajien kolmikannassa.

Vierumäen koulu on tiimiorganisoitunut ja sitoutunut jaetun johtajuuden toimintaperiaatteisiin. Pedagoginen johtaminen edellyttää toimintakulttuurin jatkuvaa tietoista ja tavoitteellista tarkastelua, arvioimista ja kehittämistä. Oppivan yhteisön pohdintaa edistetään mm. kehittämiskysymysten avulla.

Aktiivinen ja koko opetushenkilöstöä koskeva yhteistyö tarjoaa mahdollisuuden peilata ja kehittää omaa toimintaansa, jakaa vastuuta ja kokea oppimisen iloa. Yhteisöllisyys tarkoittaa aitoa yhteenkuuluvuuden tunnetta, koulun sisäistä me-henkeä, toisten huomioimista sekä aitoa kuuntelevaa kiinnostusta. Yhteisöllisyyttä vaalitaan ja sille annetaan aikaa ja tilaa. Koulun opetuspisteiden monipuolinen luokka-aste yhteistyö ja juhlatkulttuuri lisäävät yhteisen koulun tunnetta. Joustavissa oppimisryhmissä oppilaat saavat tarvitsemaansa tukea ja sopivia haasteita.

Toimintakulttuurin kehittämisen ja toteutumisen arviointi

Koulun sisällä lukuvuosisuunnitelman ja tapahtumakalenterin arviointia ja kehittämistyötä tehdään johtoryhmävetoisesti. Henkilökunta tekee myös jatkuvaa arviointia lukuvuoden kuluessa. Vuosittain järjestetään arviointi- ja suunnittelutilaisuuksia, joissa kaikki koulussa toimivat ammattiryhmät kohtaavat toisiaan. Oppilaat, henkilökunta ja huoltajat vastaavat joko koulun ulkopuolisten tahojen tai koulun omiin oppimista ja hyvinvointia koskeviin kyselyihin. Toimintakulttuuria edistetään ratkaisukeskeisen nuolen kehittämiskysymysten avulla. Ratkaisunuolta voidaan hyödyntää vaihtoehtoisten ratkaisumallien etsinnän välineenä paitsi yksittäisen luokan, luokka-asteen myös koko koulun tasoisten toimintakulttuurillisten asioiden ratkaisemisessa.

Toimintakulttuuria kehitetään koulussamme seuraavan mallin avulla:

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan kaikkia koulun opiskelukäyttöön soveltuvia tiloja, paikkoja, kalusteita, yhteisöjä ja toimintakäytänteitä, palveluita, välineitä sekä materiaaleja, jotka tukevat oppilaan yksilöllistä oppimista. Oppimisympäristöt edistävät Vierumäen koulussa vuorovaikutusta, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentamista. Oppimisympäristöistä tehdään helposti muokattavia ja saatavilla on toiminnallisen oppimisen mahdollistavia välineitä. Turvallisuuteen, esteettömyyteen, ergonomiaan ja esteettisyyteen liittyvät näkökulmat sekä oppilaiden erilaiset tavat työskennellä ja oppia otetaan huomioon oppimisympäristöjen suunnittelussa ja niissä tapahtuvan työskentelyn toteuttamisessa. Luovuutta ja oppimisen iloa edistäviä oppimisympäristöjä käytetään vastuullisesti yhdessä sovitulla tavalla (esimerkiksi Luottamuksen kehä -toimintamalliin pohjautuen). Oppimista tapahtuu myös koulurakennuksen ulkopuolella - pihalla, metsässä, ulkona sekä erilaisissa retkikohteissa. Virtuaalisia oppimisympäristöjä sekä viestintätekniikan mahdollisuuksia hyödynnetään säännöllisesti ja monipuolisesti.

Työtavat

Koulussamme oppilaita ohjataan käyttämään monipuolisia työtapoja ja niiden harjoitteluun käytetään aikaa. Oppimisessa ja opiskelussa otetaan monipuolisesti huomioon eriyttämisen ja eheyttämisen mahdollisuudet. Työtapojen valinnassa lähtö-kohtana on oppimiskäsityksen, tavoitteiden sekä laaja-alaisen osaamisen edistämisen ohella oppilaan motivaation vahvistaminen, yhteisöllisen oppimisen tukeminen sekä tieto- ja viestintätekniikan monipuolinen hyödyntäminen. Vierumäen koulussa oppilas oppii pohtimaan omia työskentelyvalmiuksiaan ja oppimistyylejään sekä tehtävän luonnetta ikä- ja taitotaso huomioon ottaen. Oppilas toimii opiskeluprosessissaan pääroolissa opettajan tukiessa ja ohjatessa sitä. Oppilas tuottaa, soveltaa ja jakaa tietoa myös itse.

Alkuopetuksessa toteutetaan palkitusta useamman kerran viikossa, käytetään lukemaan oppimisessa Trageton-työtapaa, matematiikassa toiminnallisen matematiikan työtapoja sekä leikitään päivittäin. 3.-5. luokilla palkitusta käytetään luokka-asteiden sopiviksi katsomissa aineissa. Palkkiryhvät ovat joustavia ja niitä voidaan muokata lukuvuoden kuluessa oppilaiden tarpeet ja tavoitteet huomioon ottaen.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen

Eheyttämällä opetusta oppilas hahmottaa eri aineiden oppisisältöjen liittyvän toisiinsa ja oppii soveltamaan tietoja ja taitoja myös muissa oppiaineissa. Eri oppiaineiden sisältämiä yhteisiä teemoja voidaan aikatauluttaa oppimista tukeviksi monialaisiksi oppimiskokonaisuuksiksi. Vierumäen koulussa oppilaalla toteutuu vuosittain vähintään yksi koulukohtainen ja yksi luokka-astetasoinen monialainen oppimiskokonaisuus, jonka tavoitteet ja sisällöt määritellään lukuvuosisuunnitelmassa. Luokka-aste tasoisen monialaisen kokonaisuuden teemat linkittyvät laaja-alaisen osaamisen ympyrään. Tämän lisäksi voidaan toteuttaa luokka-asterajoja ylittäviä projekteja. Monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja erityisesti laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Oppilaat osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja arviointiin.

Oppimiskokonaisuuksia voidaan toteuttaa

- opiskelemalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa yhtä aikaa
- jaksottamalla samaan teemaan liittyviä asioita peräkkäin opiskeltaviksi
- toteuttamalla teemapäiviä, tapahtumia, kampanjoita, opintokäyntejä ja leirikouluja
- muodostamalla oppiaineista pidempikestoisia integroituja kokonaisuuksia

5. OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

Hyvä ja turvallinen koulupäivä

Perustana on pyrkimys koko kouluyhteisön ja jokaisen yksittäisen oppilaan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Toimintakulttuurimme luo myönteisen kouluarjen kehän. Oppilaan velvollisuus on noudattaa järjestyssääntöjä ja aikuisen tehtävänä on ohjata lasta toimimaan yhteisten sopimusten mukaisesti. Oppilaat sitoutetaan hyvään kouluarkeen osallistamalla. Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulussa on lupa erehtyä ja oppia virheistä.

Opetushenkilöstö on sitoutunut kiusaamista ehkäisevään ja vastustavaan työhön. mm. KiVa-koulun toimintamallia käyttäen. Oppilaiden sosiaalisia ja ryhmätyötaitoja harjoitetaan ja oppilaita rohkaistaan toimimaan oikeudenmukaisuuden puolesta. Erilaisuutta opitaan koulussamme kohtaamaan kunnioittavasti ja oppilas oppii koulussa toimimaan myös toisten hyväksi.

Koulussamme kaikkia yhteisön jäseniä kannustetaan oppimiseen ja tiedostetaan, että jokainen yksilö on tärkeä osa oppivaa yhteisöä. Tavoitteiden asettelussa huomioidaan yksilön omat lähtökohdat ja resurssit niin, että jokainen voi kokea innostumisen ja onnistumisen kokemuksia. Oppilailla on mahdollisuus osallistua suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa, oppimiskokonaisuuksissa ja koulun toiminnoissa.

Oppivassa yhteisössämme arvostetaan työhön syventymistä, oppimisessa tarvittavaa ponnistelua ja työn loppuun saattamista. Korostamme opettajien välistä yhteistyötä ja me yhdessä -hengen näkyväksi tekemistä kaikessa kouluarjessa.

Hyvä ja turvallinen koulupäivä oppilaan mielestä

Hyvä ilmapiiri, ryhmäytyminen ja keskinäinen vuorovaikutus

Hyvä ilmapiiri, ryhmäytyminen ja keskinäinen vuorovaikutus kehittyvät vuorovaikutus- ja tunnetaitojen sekä ryhmäytymisen harjoittelun avulla. Koulussamme taitojen vahvistumista edistetään jokaisella luokka-asteella monipuolisia menetelmiä käyttäen. Kaikkien kouluyhteisön jäsenten tehtävänä on rakentaa kohteliasta ja toisia kunnioittavaa ilmapiiriä. Kouluarjessa nostetaan esille hyvä käytös ja positiiviset teot. Näistä asioista voidaan myös palkita oppilaita luokan tai koko koulun tasolla.

1. ja 5. luokkalaisilla on säännöllistä kummitoimintaa, jolle voidaan asettaa myös oppimiseen ja oppiaineisiin liittyviä tavoitteita. Myös koulussa toteutuva aamu- ja iltapäivätoiminta sekä erilaiset kerhot tukevat yhteisöllisyyttä ja ryhmäytymistä.

Välitunnit

Välitunnit jaksetaan luontevaksi osaksi koulupäivää. Pitkä välitunti antaa lapsille mahdollisuuden ulkoilla ja liikkua pidemmän aikaa kerrallaan. Välituntitoimintaa kehitetään ja toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa. Koulussamme on mm. käytössä sovitut sisävälituntivuorot nk. Happy dayt, gurucafetoiminta ja kummioppilastoiminta sekä Välkkärit, eli 4. ja 5. luokkalaiset välituntiliikuttajat liikuttavat ja leikittävät pienempiä oppilaita välituntien aikana. Koulun aikuiset ovat lasten saatavilla myös välitunneilla. Koulun hyvinvointikansiossa ja lukuvuosisuunnitelmassa täsmennetään vuosittain, miten oppilasta suojataan väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Kouluviihtyvyyttä parantaa koulu- ja lähiympäristön siisteys, josta myös oppilaat huolehtivat erilaisin vastualuein ja -tehtävin.

Oppilaiden osallisuus

Oppilaan kasvaminen vaikuttamiseen ja osallisuuteen kehittyä mahdollisuudesta olla aktiivinen omissa oppimisprosesseissa ja oman koulun jäsenenä. Koulun aikuisten tehtävänä on mahdollistaa oppilaan vaikuttaminen toimintaympäristöönsä ja tehdä sen tulokset näkyviksi. Vierumäen koulussa oppilaskuntatoiminta on aktiivista. Molempien opetuspisteiden yhteinen oppilaskunnan hallitus kokoontuu säännöllisesti ja aikuisen ohjauksessa. Oppilaskunnan hallituksen edustajista valitaan edustajat ruoka-ryhmään ja lukuvuoden aikana tarvittaviin vastuutehtäviin.

Ympäristövastuullinen toiminta

Koulussamme kasvatetaan lapsia toimimaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Jätteet lajitellaan ja materiaaleja kierrätetään mahdollisimman paljon. Luokkaympäristön ja koko koulun siisteydestä ja kunnosta huolehditaan. Ympäristövastuullista toimintaa Vierumäen koulussa on esimerkiksi Kengätön koulun- toimintakulttuuri ja koulu- ja lähiympäristön siistiminen. Kouluruokailun arvostukseen ja jätteen määrän vähentämiseen kiinnitetään huomiota. Koulun aikuisten esimerkillä on suuri merkitys siinä, miten oppilaat oppivat ympäristövastuullisuuteen.

Kouluruokailu

Koulussamme toimii ruokaryhmä, johon kuuluu oppilaskunnan hallituksen edustajat, keittiöhenkilökuntaa, rehtori ja terveydenhoitaja. Ryhmä kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa ja sen tehtäviin kuuluu mm. kehittää kouluruokailua viihtyisämmäksi.

Liikennekasvatus

Vierumäen koulussa vietetään syksyllä Liikenneturva-viikkoja pyöräradoin, pyöriä mahdollisuuksien mukaan huoltaen ja liikennesääntöjä ja turvallista koulumatkaa opiskellen. Ympäristöopissa perehdytään eri luokka-asteilla liikenneturvallisuuteen ja kouluvuoden aikana kerrataan siihen liittyviä asioita tarpeen mukaan. Yhteistyö lähipoliisin kanssa liikenneturvallisuuteen liittyvissä asioissa on tavoiteltavaa.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Kahden tai useamman koulun tai ja toisessa paikassa olevan oppilaan välillä Skypen tai muun vastaavan tietoteknisen sovelluksen avulla toteutuvaa viestintää ja opetusta hyödynnetään kielten opetuksessa tarpeen mukaan sekä oppilaan pitkien poissaolojen aikana, jos opetusta ei voida muulla tavoin järjestää. Tämän lisäksi etäyhteyksiä voidaan koulussamme hyödyntää esim. erilaisissa ystävyyskouluprojekteissa tai osana yksittäisen oppiaineen tai laajemman monialaisen oppimiskokonaisuuden tai valinnaisopintojen opiskelua.

Kerhotoiminta

Kerhotoiminta tarjoaa lapsille ohjattua ja tavoitteellista toimintaa oppituntien lisäksi. Kaikille lapsille tarjotaan mahdollisuutta osallistua kerhotoimintaan. Kerhotoiminnan laajuus vaihtelee vuosittain ja se tukee ja vahvistaa koulun opetussuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita. Kolmatta sektoria hyödynnetään erilaisen kerhotoiminnan järjestämisessä.

YHTEISTYÖ

Oppilaiden välinen yhteistyö

Vierumäen koulussa oppilaat tekevät monipuolisesti yhteistyötä luokan sisällä, luokka-asteella sekä luokka-asteet ylittävissä ryhmissä. Lukuvuoden alkaessa 5.luokkalaiset valmistavat aina lukuvuosisuunnitelmassa määritellyn kummilahjan 1. luokan kummioppilailleen. Oppilaiden välinen yhteistyö on Vierumäessä arjessa auttamista ja tukemista, retkillä yhdessä toimimista sekä yhteisten esitysten suunnittelua ja toteutusta.

Henkilöstön yhteistyö

Kaikki Vierumäen koulussa työskentelevät aikuiset tekevät yhteistyötä. Erityisopettaja toimii luokka-asteensa opettajien työparina kaikissa kouluarjen ja oppilaspinnan asioissa. Luokka-astetiimeissä opetushenkilöstö suunnittelee, osin toteuttaa ja arvioi työtä yhdessä. Oppilaiden tulee saada koulun aikuisilta tasalaatuinen yhteistyön malli kaikilla luokka-asteilla. Opetushenkilöstön jäsenet kuuluvat myös strategiaa kehittäviin tiimeihin ja tarvittaessa työryhmiin. Henkilöstön vuorovaikutusta ja hyvinvointia kouluarjessa vahvistetaan. Jokainen oppii ymmärtämään vastuunsa omasta ja yhteisön työhyvinvoinnista. Läpinäkyvä tiedottaminen ja selkeät yhteistyön rakenteet lisäävät aitoa osallisuutta. Henkilöstön perehdyttäminen on johtamisen vastuualue, mutta arjen toteutukseen osallistuu kaikki työyhteisön jäsenet.

Yhteistyö kodin kanssa

Lapsen koulunkäynnin ja hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että kodin ja koulun välinen yhteistyö on tiivistä, toimivaa ja keskinäiseen luottamukseen perustuvaa. Yhteistyötä tehdään mm vanhempainilloissa/ aamuissa, arviointikeskusteluissa, oppimissuunnitelmien laadinnassa, monenlaisissa kodin ja koulun yhteistyöpäivissä ja osana juhla- ja koulukalenteria. Vanhempainyhdistys on merkittävä keskustelukanava ja lasten kouluhyvinvointia edistävä kasvatuskumppani. Kodin ja koulun kohtaamisissa pyritään lisäämään vanhempia osallistavaa ja aktivoivaa sekä toiminnallista tekemistä.

Yhteistyö alueen päiväkotien ja yläkoulun kanssa

Vierumäen 1.lk opetushenkilöstö ja oppilaat tekevät alueen esikoulujen kanssa työpariyhteistyötä perus- ja esiopetuksen linjausten mukaisesti. Oppilashuollon ja opetushenkilöstön väliset tiedonsiirrot tehdään huolellisesti sekä ala- että yläluokassa. Liikunta- ja kulttuurikasvatuksen saralla sekä valinnaisopinnoissa on mahdollista tehdä oppimista edistävää yhteistyötä päiväkotien ja yläkoulun kanssa.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Koulussa järjestettävää oppilaita aktivoivaa ja heidän hyvinvointiaan lisäävää oppituntien ulkopuolella tapahtuvaa toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan yhteistyössä koulun kanssa. Avoin vuorovaikutus edistää onnistumista.

Vanhempien erityisosaamista hyödynnetään sekä kouluarjessa että kouluajan ulkopuolella, esimerkiksi vanhempien järjestämissä kerhotoiminnassa ja luokkien järjestämissä omissa tilaisuuksissa.

Koulussamme tehdään yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- MLL:n mummola
- Liikkuva koulu ja WAU!-kerho
- urheiluseurojen ja muiden ulkopuolisten tahojen järjestämät kerhot
- Korson seurakunta
- Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut
- iltapäiväkerhot
- kirjasto
- luontokoulu

6. ARVIOINTI

Arvioinnissa ensisijaisen tärkeää on kannustava ja ohjaava sekä vuorovaikutteinen palaute. Koulussamme arviointi koostuu Vantaan linjauksen mukaisesti arviointikeskustelusta, kirjallisesta väliarvioinnista sekä lukuvuoden päätteeksi annettavasta lukuvuositolustuksesta. Väliarvioinnin sekä arviointikeskustelun aikataulut kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan ja aikatauluista ja kriteereistä tiedotetaan huoltajia aina lukuvuoden alkaessa.

Vierumäen koulussa kehitetään yhdenmukaista arviointikulttuuria yhteistyössä oppilaiden, huoltajien sekä koulun opetushenkilöstön kanssa. Luokka-astekohtaisissa tiimeissä keskustellaan arvioinnin kriteereistä ja pohditaan, millaista edistymistä ja osaamista eri arvioinnin tasot edellyttävät. Opiskelujaksojen aluksi oppilaiden kanssa käydään ikätasoisia keskusteluita opiskelun tavoitteista ja arviointikriteereistä sekä siitä, millaista osaamista arvioinnin eri tasot edellyttävät ja miten oppilaalla on mahdollisuus saavuttaa asettamansa tavoitteet. Oppilaan oma yksilöllinen kehittyminen ja tuen tarpeet huomioidaan arvioinnissa oppimissuunnitelmassa tai hojksissa oppilaan ja huoltajan kanssa yhteisesti sovitulla tavalla. Kaikessa oppilasarvioinnissa arviointiasteikko on samassa linjassa kaupunkitasoisen arvioinnin kanssa.

Käytämme koulussamme monipuolisia arviointimenetelmiä ja kehitämme niitä niin, että oppilaalla on monipuolisia mahdollisuuksia näyttää osaamistaan, kuten yksilölliset ja suulliset kokeet, portfolioit, esitelmät, projektityöt ja esitykset. Erilaiset apuvälineet ja materiaalit voivat olla osaamisen näytön tukena. Oppilaat oppivat monipuolisia itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitoja ja jatkuva itsearviointi on tärkeä osa oppilaan edistymisen ja osaamisen arviointia. Jokainen oppilas saa yksilöllistä ja ohjaavaa palautetta opettajan ja oppilaan vuorovaikutuksena. Ohjauskeskustelun avulla oppilasta autetaan asettamaan oppimisen tavoitteet, arvioimaan sitä, mitä ja miten he ovat jo oppineet sekä pohtimaan sitä, miten he voivat yhä edistää oppimistaan ja parantaa suoritustaan. Vierumäen koulussa on käytettävissä monipuolisia arviointityökaluja ja aikaa laadukkaaseen arviointityöhön. Yhteisopettajuus tuottaa yhteisöllistä ja kaikille oppilaille tasa-arvoista arviointikulttuuria, jota edistetään mm. oppilailta saadun palautteen sekä monipuolisten kehittämis- kysymysten avulla.

Arvioinnista saatua tietoa hyödynnetään aktiivisesti opetuksen ja muun koulutyön suunnittelussa, kuten opetus- ja työskentelymenetelmien sekä oppimisympäristön valinnassa, tukiopetuksen suunnittelussa, opiskeltavan sisällön eriyttämisessä sekä erilaisten palkkiryhmien ja jakotuntiryhmittelyjen muodostamisessa.

Hyvän käytöksen kuvaus Vierumäen koulussa

Oppilas puhuu ja käyttäytyy ystävällisesti ja kohteliaasti toimiessaan muiden oppilaiden ja koulun aikuisten kanssa. Oppilas luo ja ylläpitää myönteistä ilmapiiriä. Hän toimii avuliaasti ja huomaavaisesti toisten tunteet huomioon ottaen.

Oppilas on rehellinen, luotettava ja arvostaa omaa ja toisten työtä. Hän kunnioittaa muiden ajatuksia ja kulttuurista moninaisuutta. Oppilas huolehtii sovitusti oppimisympäristöstä ja toimii vastuullisesti. Hän osaa käyttäytyä tilanteen vaatimalla tavalla niin arki- kuin juhlatilanteissakin.

Oppilas noudattaa annettuja ohjeita ja yhteisesti sovittuja sääntöjä. Ollessaan niistä eri mieltä, hän pyytää perusteluja kohteliaasti. Oppilas pystyy selvittämään ristiriitatilanteet puhumalla ja näkemään oman osuutensa tilanteessa. Hyvin käyttäytyvä oppilas ei kiusaa, eikä yllytä muita kiusaamaan.

Vierumäen koulussa käyttäytymisen opetus ja arviointi perustuu kuvaukseen oppilaan hyvästä käytöksestä. Käyttäytymisen arvioinnissa oppilaan arvosana määräytyy sen mukaan, miten oma-aloitteista, usein toistuvaa ja miten suuresti muut huomioivaa oppilaan käytös on suhteessa opetussuunnitelmassa määritellyyn hyvän käytöksen kuvaukseen.

7. OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

Oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin esteitä ennaltaehkäistään luomalla oppilaille oppimista ja hyvinvointia edistävä oppimisympäristö sekä tarjoamalla oppijoille riittävä tuki mahdollisimman varhain. Samalla huomioidaan, että jokainen oppilas on kiinteä osa jotakin ryhmää. Opettajat käyttävät monipuolisesti erilaisia pedagogisia sekä sosiaalisia ja tunnetaitoja tukevia menetelmiä. Lisäksi opiskellaan erilaisissa oppimisympäristöissä, käytetään joustavia opetusjärjestelyjä sekä eriytetään opiskeltavia sisältöjä oppilaan tuen tarpeet, taitotaso sekä tavoitteet huomioon ottaen. Koulussamme opetushenkilökunnan pedagogista osaamista ja oppilashuollon tietotaitoa yksilöllisen ja yhteisöllisen tuen sekä tuen kolmiportaisuuden tukemiseen vahvistetaan suunnitelmallisesti. Koti-kouluyhteistyö on aktiivista ja huolen herätessä oppilaan koulunkäyntiin liittyvissä asioissa ollaan pikaisesti yhteydessä huoltajiin. Kaikkien oppilaiden huoltajat tavataan henkilökohtaisesti vähintään kerran lukuvuodessa (arviointikeskustelu) ja muuten tarvittaessa esimerkiksi pedagogisia asiakirjoja päivitettäessä. Vanhempia tiedotetaan ajantasaisesti siitä, millaisia tukimuotoja oppilaalle on mahdollisuus tarjota ja millaisista tukimuodoista hän hyötyisi.

Perusopetuslaissa säädettyjä tukimuotoja ovat tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus, opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut, kuten avustaja- ja tulkitsemispalvelut ja apuvälineet sekä ryhmämuotoinen tuki. Koulussamme tukiopetusta tarjotaan KoTa-aamuissa ja tarvittaessa muunakin ajankohtana ja sitä pyritään järjestämään yhteistyössä luokka-asteen opettajien kanssa. Osa-aikainen erityisopetus toteutetaan oppilaiden ja ryhmän tarpeet huomioiden joko pienryhmäopetuksena tai samanaikaisopetuksena yhdessä luokanopettajan kanssa. Avustajat työskentelevät monipuolisesti ryhmän tai yksittäisten oppilaiden tukena. Jakotunnit ovat yksi tuen muoto ja niitä resurssoidaan ryhmille tuen tarpeen mukaan. Muutostarpeisiin reagoidaan nopeasti ja koulussamme kehitetään monipuolisia yhteistyön ja yhteis- sekä tiimiopettajuuden muotoja ja ryhmissä hyödynnetään vertaistukea siten, että kaikki oppilaat saavat myös tukea toisiltaan.

Koulussamme on tarpeen mukaan valmius perustaa pienryhmiä. Erityisopettajien järjestämää pysäkki-toimintaa käytetään tukitoimena silloin, kun oppilaan opiskelu ei jostain syystä onnistu kotiluokassa. Pysäkkitoimintaa tarkastellaan ja kehitetään lukuvuosittain. Koulumme yhteisöllisen hyvinvointiryhmän toimintaa (YHR) kehitetään ja arvioidaan suunnitellusti yhdessä sovitulla tavalla ja kuraattorin, psykologin sekä terveydenhoitajan palvelut ovat oppilashuollon suunnitelman mukaisesti osa oppilaan arkea.

Yleinen tuki

Jokaiselle oppilaalle annettava yleinen tuki on osa kaikkea koulussa tapahtuvaa kasvamista ja oppimista. Oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin perustuvien tukimuotojen avulla edistetään oppilaan mahdollisuutta saavuttaa oppimiselle asetetut tavoitteet. Oppilasta opettavat ja ohjaavat aikuiset seuraavat yhteistyössä oppilaan edistymistä sekä tuen tarvetta ja antavat hänelle kannustavaa, ohjaavaa sekä realistista palautetta. Yleisessä tuessa tuen muodoista korostuvat kodin ja koulun välinen yhteistyö, oppimaan oppimisen taitojen tukeminen (=oppilaan ohjaus), tukiopetus ja avustajapalvelut. Myös joustavat opetusjärjestelyt, eriyttäminen ja erityiset opetusmateriaalit sekä apuvälineet ovat keskeisiä tuen muotoja.

Oppimissuunnitelma laaditaan yleisen tuen aikana oppilaalle, jolla arvioidaan pääsääntöisesti olevan pidempiaikaista ja säännöllisempää tuen tarvetta. Laadintaan osallistuvat vanhempien ja oppilaan lisäksi luokanopettaja ja erityisopettaja sekä tarpeen mukaan myös muita oppilashuollon henkilöitä. Oppimissuunnitelman laadinnasta vastaa luokanopettaja yhteistyössä erityisopettajan kanssa ja sitä päivitetään lukuvuosisuunnitelmassa sovitun aikataulun mukaisesti sekä tarpeen mukaan lukuvuoden aikana aina tuen tarpeen ilmetessä tai sen oleellisesti muuttuessa.

Tuen tarpeen kasvaessa oppilaalle laaditaan luokanopettajan ja erityisopettajan kanssa yhteistyössä pedagoginen arvio ja huoltajan kanssa neuvotellaan tehostettuun tukeen siirtymisestä. Pedagoginen arvio hyväksytään aina moniammatillisesti.

Tehostettu tuki

Yleisen tuen ollessa riittämätöntä, oppilas siirtyy pedagogisella arviolla tehostettuun tukeen. Tehostettu tuki on säännöllistä ja luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki. Tehostetussa tuessa oppilaalla on usein samanaikaisesti oppimisen tukena useita eri tukimuotoja, joista korostuvat kodin ja koulun välinen yhteistyö, oppimaan oppimisen taitojen tukeminen (=oppilaan ohjaus), tukiopetus ja avustajapalvelut. Myös joustavat opetusjärjestelyt, eriyttäminen ja erityiset opetusmateriaalit sekä apuvälineet ovat keskeisiä tuen muotoja. Myös oppilashuollon osuus oppilaan hyvinvoinnin edistäjänä ja ylläpitäjänä vahvistuu. Oppilaan tuki suunnitellaan ja järjestetään kehitystaso ja yksilölliset tarpeet huomioiden niin, että hänellä on mahdollisuus saada onnistumisen kokemuksia oppimisessa ja kehittää myönteistä käsitystään oppijana.

Oppimissuunnitelman laadintaan osallistuvat vanhempien ja oppilaan lisäksi luokanopettaja ja erityisopettaja sekä tarpeen mukaan oppilashuollon henkilöitä. Oppimissuunnitelman laadinnasta vastaa luokanopettaja yhteistyössä erityisopettajan kanssa ja sitä päivitetään lukuvuosisuunnitelmassa sovitun aikataulun mukaisesti ja tarpeen mukaan lukuvuoden aikana aina tuen tarpeen ilmetessä tai sen oleellisesti muuttuessa.

Pedagoginen selvitys tehdään, kun tehostettu tuki arvioidaan riittämättömäksi ja esitetään oppilaan siirtämistä erityisen tuen piiriin. Erityiseen tukeen siirtämistä edeltää aina huoltajan sekä oppilaan kuuleminen. Vastaavasti, jos oppilaalla ei enää ole tehostetun tuen tarvetta, neuvotellaan huoltajan kanssa oppilaan siirtämisestä yleiseen tukeen. Yleiseen tukeen siirtymistä edeltää luokanopettajan ja erityisopettajan yhteistyössä laatima pedagoginen arvio sekä sen moniammatillinen käsittely.

Erityinen tuki

Erityiseen tukeen siirtymistä edeltää luokanopettajan ja erityisopettajan kanssa yhteistyössä laatima pedagoginen selvitys sekä huoltajan ja oppilaan kuuleminen. Erityisen tuen oppilaat opiskelevat joko integroituneena yleisopetuksen ryhmään, kokonaan pienryhmässä tai joidenkin oppiaineiden osalta yleisopetuksen ryhmässä. Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Tuki muodostuu erityisopetuksesta sekä yhteisesti valituista ja sovitusta kaikista perusopetuksen tukimuodoista. Erityisen tuen tehtävänä on tarjota oppilaalle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista tukea oppilaan itsetuntoa vahvistaen.

Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelmasta ilmenee oppilaan erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen. HOJKS on ensisijaisesti pedagoginen asiakirja ja suunnitelma erityisopetuksen ja muun opetuksen toteuttamisesta. Sen laatimisesta vastaa luokanopettaja tai erityisluokanopettaja yhdessä erityisopettajan kanssa. Laatimiseen osallistuvat myös oppilas, huoltajat sekä muut oppilashuollon asiantuntijat.

HOJKS laaditaan kahden kuukauden kuluessa erityisen tuen tai opetuksen järjestämispäikan päätöksestä. Se tarkistetaan kahdesti lukuvuodessa ja uusitaan aina tuen tarpeen muuttuessa ja se voidaan laatia ja tarkistaa muun muassa arviointikeskustelun yhteydessä. Oppilaan siirtyminen erityisestä tuesta tehostettuun tukeen edellyttää aina pedagogista selvitystä sekä huoltajan ja oppilaan kuulemistä. Erityisestä tuesta siirtyneelle oppilaalle tarjotaan tehostettua tukea vähintään 1 lukuvuoden ajan. Pedagoginen selvitys erityisen tuen vaiheessa tehdään lisäksi, kun oppimäärän laajuus muuttuu, opetuksenjärjestämispäikka muuttuu, määräaikainen erityisen tuen päätös päättyy tai oppilas opiskelee 2. tai 5. luokan nivelvaiheessa.

8. OPPILASHUOLTO

9. KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

Vierumäen koulu on monikulttuurinen ja kielitietoinen. Vierumäen koulun toimintakulttuurissa huomioidaan kielen merkitys kaikessa kanssakäymisessä ja oppimisessa. Jokainen opettaja on myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja ja kielellinen malli. Kielitietoiset työtävät hyödyttävät merkittävästi koulun kaikkia oppilaita.

Opetuksen kielitietoisuutta huomioidaan esimerkiksi:

- Kielen ydinkäsitteitä ja avainsanoja pidetään opetuksessa selkeästi esillä ja avataan niitä yhdessä
- Keskeinen oppiaines voidaan selkokielistää ja
- oppimista tuetaan visuaalisin keinoin
- sanojen taivuttamista harjoitellaan
- Oppilasta kannustetaan suomen kielen lisäksi ja tukena oppimaan omalla äidinkielellään ja
- erilaisia kulttuureja pidetään koulussa myönteisesti esillä
- S2- ja kotikielen opettajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Vierumäen koulussa on hyväksyvä ja muita kulttuureja ja kieliryhmiä arvostava ilmapiiri ja myös koti-koulu yhteistyö on kielitietoista. Monikulttuurisuus voi näkyä esimerkiksi:

- Oppitunneilla tutustutaan eri kulttuurien tapoihin, perinteisiin, leikkeihin.
- Järjestetään esimerkiksi teema- ja pajapäiviä tai monikulttuurisuusviikko, joissa huomioidaan oppilaiden eri kulttuuritausta ja osallistetaan vanhempia ja kotikielen opettajia.
- Oppilaiden kotikieliä käsitellään ja tehdään näkyviksi esimerkiksi tutustumalla yhteen kieleen kerrallaan tietyn jakson ajan ("Kuukauden kieli", onnittelulaulut, tervehdykset jne.)

Kielitietoisien toimintakulttuurin kehittymistä seurataan päivittäin arjessa, yhteisöllisessä hyvinvointiryhmässä sekä opetushenkilöstön kokouksissa.

Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen saapuvan oppilaan tarvittava tuen muoto ja määrä kirjataan oppimissuunnitelmaan ja opetus eriytetään oppilaan kieli- ja taitotaso huomioon ottaen.